

ምርብራብ አብ አንፊ ናጽነት

ግብር ታሪክ

አብ 30 ዓመት ድልዎ ናጽነት ክንደይ ግብርን ንኣሽቱን ናይ ምርብራብ ውግዳት ተካሂዶም እዮም። መዘከርታኡ ናይ ምርብራብ ውግዳት ንወይን ግዜ ዝቆጸልን ሰርገቲ ዘይህበን ብምዃን፡ ብኡ መጠን ምረቲ ልዕሊ ግዳን እዩ። ህዝቡ ግንባር መዋቅር ልገዳ ብጻይ እንደሉት ጎረቤታዊ ስራዊት ኢትዮጵያ ኣብ ዝቆጸረሉ እዋን ናይ ምርብራብ ውግዳ ክኸበስ ግድን እዩ። ኣብ ከምዚ ዝበለ ናጻዎ እዘበቲ ስርዓት ደርጎ ሃምሚ ቀልጥማን ናብቲ ብቆጸሪም ተጋደልቲ ዝተሓደገው መሬት ሞሪይ እዩ ዝበዘ። ካብ ግንባራት ኣርቲራን ካብ ውሽጢ ኢትዮጵያን ዝካሄዱ ግዳን ስራዊትን እጽዋርን ብምህራት ናብኡ ጥቅስዎ። ካርታ ዘርገገዎ እንዳምሪ ጸግቲም ናይ ውግዳ ስብራቲዳ ደህንን። ኣብ እዋን ከናት ከይፈተወ ምስ ተጋደልቲ ምንቅልም ዘይተርፍ ልቕዶ ሃሪት እናዘዙ ኣገዝ ናይ እጽዋር ደህንቲ ወይ ደህንቲ። ነቲ ደር ብጻይ ተጋደልቲ ስልቲ መዋቅር ዝተገብረ ስራዊታዊ ናብ ንብር ክመልሰም ናይ ስልጣን ገብሮም ነበሩ። ስራዊታዊ ነበር እንከ ክሰብ ዝቆይድ፡ ብጽርታት ጽገማም፡ ድሕሪ ክሰብ ውግዳ ኣብ እንዳምሪ ስራዊታዊ ነበርን ዝገብሩ ስልጣን ነኡ ስራዊት ሻዕቢ ኣብ ዝበረ መዋቅር ድኽን ናይ ምክልኻል ውግዳ ከም ዝተገብረ ወይ ግዳን ከም ዝገብሩ ብምዃን፡ ናብ ግንባራ ህልቀት ከም ዝወፍር ምዃር እዩ። በዚ እንተ ዘይኣምን ወይ ዘይተባበሩ ውግዳ ኣብ ደርገብ ኣይረገቡ "ግ" እናዘዙ ብድሕራት ኣፈመዝ ብረት ኣቕደም እናገቡበን ከምዃን ከም ዝገብሩ እምን ኣለዎም። ብዘኸነ ድኽን መዋቅር ንሰራዊታዊ ናብ መዋቅር ካብ ምጥባስ ዝምዘን ገለጻ። ግዳን ስራዊታዊ ካብ ገደብቲ ደናት፡ መመላሪም ካብ ቦታኡ ስራዊት

እናገብሩ፡ ክሰብ ጎልጎል ምዃር ዝኸነ ናይ ግዳን ጸብቲ ፈተነ ካብ ምዃር ዓይ ኣይወሰዱ። ከናት ምርብራብ ሂወት ሰብ ኣህጻን ግዜ ድኽነት ኣሰብን ዘፍ ይበል። ንኣሽቲ መዋቅር ንኣሽቲ ናይ ምክልኻል ውግዳ ደግ ብደርጎ ክኣኻኸቡ ስራዊታዊ ይበሉ። ኣብ ዕድመ ገደሊ ኣርቲራ ኣይሉ ንኣሽቲ ማእሊትን ግብርን ናይ ምርብራብ ውግዳት ተገደሞ እዮም። እቲ ውግዳ ሓይሉ ወገን ኣሸ ከይባህ ደው ዝበል ኣይከላኸል። ወይከላኸል ውግዳ ሞት፡ መውጻኡ ድኽነት... ባርዶት ናይ ምርብራብ ውግዳ ከይገብሩ ይቆጸሉ። ንኣሽቲ፡ ንመልታት፡ ንኣዋርቲ፡ ጎንጎሳ ዘይህበ ግምገም ይቆጸሉ። ናይ ምርብራብ ውግዳ ንተጋደልቲውን ኣመና መረር እዩ። ስራዊት ኢትዮጵያ ቆጸሪ ተጋደልቲ ከም ዘይደረገ ስለ ዝፈልጉ ለማዶ ጸባካ ደውድኡ እናዘዙ በዘጸጉ ሓይሊ እናደረገ ጎንጎሳ ዘይህበ ከናት ይቆጸሉ። ግዳን ተጋደልቲ

መዋቅር ስብራታትን መልታትን ካብ ዝደረገ ሓይልታትን ቁጥጥር ረፍቲ ክርከብ እንተ ተኻሊ፡ ግርግር ድልዎል ሓይሊ ከም ዝተረፈ፡ ሓይልታት ኣብ ሓይሎን ይቆጸሩ። እቲ 'ደህን ኣሸ' ዝበለ ሓይሊ፡ ወላውን ግዳን ርገብ ኣብ ወገን እናገለጸ፡ ካብኡ ናብኡ ናብታ ኣመና ተገላጾ ዝበለ ኣሃዳ፡ እንተ ክልተ እንተ ሰለገት ሰብ ደሰድድ፡ ንሱ ደግ መረከ ከይቲ በዩም ዝርገም ኣሉቲ ክሰብ መወጻታ ይኣኻኸል። ተወጋም ኣብ ስብራታት ፋሽ ዝበሉ ተጋደልቲ ሞሪይ ክሰቡ ይኻእሉ እምበር በዩም ኣብ መረር ውግዳ ዝበደፍም ብዩም ደቂቅም ኣይኣደሩን። ካብ ስብራታት እናመለሱ ምስ መውጋእቶም ግንባር

ይበጽሑ። ገለ ደግ ክምሉኡ ኣብ ዘይክፈሉ ከኑት ክሰብ ዝገብሩ ናብ ስብራታት ምዃር እናገለጹ ብውጎኦም መላሪም ይምሉኡ። ካልኣይ ሳላይ ራብዶ... መውጻኢ! ከምኡውን መላሪም! ኣብ ተጋደልቲ ልሙድ ከይቲ ቆጸሉ። ምርብራብ ከም ስሙ መን ኣካሎቲ

ሰይቲን ኣዳንቲ ከይከደን ጸላኢ ከይምት... ሰብ ምዃን ምስ ዝገብሩ ብደህታት ስብራታት እናገለጹ ይገብሩ። ብካቲት ምርብራብ ክቆጸሩ ናይ ውግዳ ብጻይ ደግ ከም ስራዊት ኢትዮጵያ ምስ ዝመሰሰ ገጽፍ ሓይሊ። እታ "እርጅ" ዝበለዎ ከተማ ምጽዋብ ሓራ ምስ ከኑት፡ ማሪ ስርዓትም ብድረን ብዘከን ውግዳ ከይገብሩ። ምጽዋብ ኣብ ኣድ ተጋደልቲ ምጽዋብ መረርን ወይንን ምርብራብ ንኣሽቲ ከም ዝደርኽ ከኣ ፍለጥ ነረ። ስርዓት ደርጎ ልዕሊ ዝኸነ ድኽን እዋን ናብ ሰራት ገደ ከም ዝቆይደ ግዳ ተገብሞ ናይ ሞትን ስብራታት ፈተነ ምዃር ካብ ጸባካ ስርከት ልገዳ ኣካላቲ ደርጎ ሓይሊ ኣሰራፍቶ ወራራ። ስፍራ ስራዊትን እጽዋርን ናብ ግንባር ገንዳ ልሰሰ። ከሉ ናይ ገርግር መናፍቲ ናብ ባርዶን ቀይሕ ባክሪን ዘይፍ። ካብ ደንጎሎ ክሰብ ጋሕጻይ ሓራ ዝበረ ስራዊት ህዝቡ ግንባር ኣብቲ ስርከት ዝገብሩ ግዳን ከይተኣከሉ ብበዘከሉ ስራዊትን እጽዋርን ክበረም ተወጠኑ። ደናት ግንባር ገንዳ ጋሕጻን፡ ዓይኒ ከብ፡ ጸሎት ናብ ማይ ኣይኣኸም... ግርግር ክሰብ ወገን ማኅር ዝኸነ ከበድቲ እጽዋር ልሰሰም። ክፍላተ-ሰራዊት ወታዓራዊ ስርዓት ደርጎ ብዘደረገ እናተሰራፈ ጸውቆ መዋቅር ልገዳ። ተጋደልቲ ህዝቡ ግንባር ኣብቲ መገደሊ ዘይተሰርኦ ሓይሽ ግንባር ንኣይሂ ተተካቲ ብዘርገገ ጸገት ኣብ ዝገብሩ እናጸላጸ ተረገገም። መውጻኢን መላሪን ስብራታት ከኑት ከይቲ፡ ውጎኦን ገና ከይተወደ ናብ ኣሃዳታቶም ተጸጹ። ተጋደልቲ በቲ ሓይ ምስ ዋሕዚ ስራዊት ኢትዮጵያ ከበድ ግምገም እናዘዙ በቲ ሓይ ገኑ መላሪ እናገለጹ መላሪ ክሰርኩ ለይትን ቀትሪን ብዘደረገ፡ ሃሊጎም። ምርብራብ መመላሲ ተራ። ተጋዳሪ ነቲ ዝተቆጸረ ጎረቤት ኣሕሊፍ ንጸላኢት ንከይህቡ ከርገም እናተገደዱ ካብ መላሪ መላሪ ንቆ ከይባህ መላሪ። ኣብ ዝደረሰ መሬት ተሰገሩ። ገርቲ ከናት፡ ዓይኒ ማይ ፍሓሩ ዘልገፍል

በይን እናተረፈ፡ ኣብ ሓይሊ ጸላኢ - መላሪ እናተረፈ፡ ጸላኢ - ናብ ሰርዓት እናተወተደ፡ ክሰብ ሞት ጸው!!! ምርብራብ ግንባር ገንዳ ካብ ኣንፊ ናጽነት ምንቅልም ዘይምላሽ ዝውሰነ ከም ዝኸነን ዝተገብረ ስርዓት ደርጎ ውግዳቲን ስልጣንታቲን ንኣሽቲ ለማዶ ጸባካ ንኣሽቲ እውን ግዜ ኣይገብሩ። ዝገብሩ ይኸኸሉ ብቆጸሞ ግዳ ኣብ ኣዳ ንኣሽቲ ተገደሎ። ብኡ መጠን ግዳን ገራ ተወሰ ምዃር ክሰብ ዝኸነ ካብ ምርብራብ ከም ዘቆይድ ግድ ስለ ዝበረ ተጋደልቲ ነቲ ወይን ናይ ምርብራብ ውግዳ ብጻይ ወይን እዋን ጸገት ክገብሩ ነበሩ። ወይ ሰብ ዘይደር ከበድ ናብ፡ ብጸገት ነበሩ። ኣብ ዕለቲ እናገለጹ ኣብ ዕለቲ ብጸገት እናደልደሉ ንወይንም ብጸገትን ተወፋይትን እናመልኡ ነቲ ስልጣን ናብ፡ ብተካላ ናጽነት እናገለጹ ንመላሪን በጽ ህዘበ ምዃን እናገለጹ፡ ካልኣኛ ንኣሽቲ ክገብር ከይባህ... ነቲ ንኣንቲ ሰብ እናይ ዘይህቡ ኣዋርቲ ካብ ሰብ ምዃን ወጻይም ሓላፊም። ልዕሊ ግዳን ሰብ ተመጠም ክኣሉ። ሳ ጸገት እምነትም ሳ ሂወት ኣሳይዶም ሽተት ዘይምላሹ ሳ ንመላሪን ስብራታት ብተገብሩ ምጽዋብ - ኣራብራብ። ጎንጎሳት ቀበሪም ምድሪ ኣትራፊም። ደርጎ ሓይሊ ስራዊት ኢትዮጵያ ተጸንቲ ናይ ግዳን ጸብቲ ፈተነ ክገብር ኣብ ዘይክፈሉ ደርጎ በጸሎ። ናብ ግዳ ናይ ምጽዳል ውግዳ ግዜ ሓላፊ ተጋደልቲ ናብ ኣሰራርጎ ንከይገብሩ ኣብ ሰብ ኣትፍ። ሳ ጸገት ኣብ ምርብራብ ግንባር ገንዳ ጸገ ምስ በቲ ንተጋደልቲ ተዋግዶ እናይታ ከይቲ። ንሰራዊት ደርጎ ግን ዘይቆይደ ጸገታ ነረ። ብመጠን ኣልቦ ስራዊትን እጽዋርን ዘይገብር ሓይሊ ካልኣ ቅዶ ክሰርኩ ብቆጸት ከም ዘለዎ ኣሰባጽ ምስ ተረገገም ካሰም ኣብ ምስላው እውን ምንቅልም ሰኣን። ብኡ ኣብሉ ምርብራብ ግንባር ገንዳ ኣብዘቡ፡ ህዝቡ ስራዊት ከኡ ከይረገገ ናብ ደብብ ገደ ኣቆመት።